

METODY PLANOWANIA I ANALIZY EKSPERYMENTÓW
(Zadania do samodzielnego rozwiązania)

Część I: Zmienne losowe i ich rozkłady.

3 kwietnia 2020

1. Firma posiada pięć jednakowych drukarek pracujących niezależnie od siebie. Prawdopodobieństwo tego, że w danym dniu drukarka ulegnie awarii wynosi 0,2. Oblicz:

- a) prawdopodobieństwo, że w ciągu dnia wszystkie drukarki będą sprawne;
- b) prawdopodobieństwo, że awarii ulegną więcej niż dwie drukarki.

Jaka jest oczekiwana liczba drukarek, które ulegną awarii w ciągu dnia?

Odp.: a) 0.32768, b) 0.05792, $EX = 1$.

2. Po mieście jeździ 1000 samochodów. Prawdopodobieństwo, że samochód ulegnie uszkodzeniu w ciągu doby jest równe $p = 0.002$. Jakie jest prawdopodobieństwo, że co najmniej jeden samochód w ciągu doby ulegnie uszkodzeniu? (zakładamy, że samochody psują się niezależnie). Porównaj wynik dokładny z wynikiem uzyskanym w oparciu o przybliżenie rozkładem Poissona.

Odp.: a) z rozkładu Bernoulliego (wynik dokładny) ≈ 0.8649 , b) na podstawie przybliżenia rozkładem Poissona: ≈ 0.8647 .

3. Zmienna losowa X , dla której $P(X = x_k) = p_k$, ma rozkład prawdopodobieństwa podany w tabeli

x_k	-1	2	4	6
p_k	0.2	0.4	0.3	A

Wyznacz A , a następnie oblicz wartość oczekiwaną oraz wariancję zmiennej losowej X .

Odp.: $A = 0.1$, $EX = 2.4$, $\text{Var}X = 4.44$.

4. Zmienna losowa X ma rozkład o gęstości

$$f(x) = \begin{cases} C \cdot x(2-x) & \text{dla } 0 < x < 2 \\ 0 & \text{poza tym,} \end{cases}$$

gdzie C jest pewną stałą dodatnią. Wyznacz wartość stałej C . Następnie oblicz wartość oczekiwaną zmiennej X oraz $P(0.5 < X < 1)$.

Odp.: $C = 3/4$, $EX = 1$, $P(0.5 < X < 1) = 11/32$.

5. Urządzenie stosowane do pomiaru średnicy produkowanych elementów charakteryzuje się błędem pomiaru, będącym zmienną o rozkładzie normalnym o średniej równej 0 i wariancji równej 4. Korzystając z tablic rozkładu normalnego, oblicz prawdopodobieństwo, że:

- a) błąd pomiaru będzie zawarty w przedziale $[0, 0.2]$;
- b) błąd pomiaru nie przekroczy 0.5.

Odp.: a) 0.0398, b) 0.5987.

6. Zakładamy, że zmienna X ma rozkład normalny o średniej 2 i wariancji 9. Korzystając z tablic, wyznacz wartość A , dla której: **a)** $P(X \leq A) = 0.95$, **b)** $P(X > A) = 0.25$.

Odp.: a) $A \approx 6.935$, b) $A \approx 4.01$.

7. Zakładamy, że zmienna X ma rozkład normalny o wartości średniej 3 i wariancji 4. Korzystając z tablic rozkładu normalnego oblicz $P(X > 0)$ oraz $P(-5 < X \leq 5)$.

Odp.: a) $P(X > 0) \approx 0.9332$, b) $P(-5 < X \leq 5) \approx 0.8413$.

8. Zmienna losowa X ma rozkład jednostajny na $[0, 1]$, a niezależna od niej zmienna losowa Y ma rozkład Bernoulliego o parametrach $n = 10$ i $p = 0.5$. Oblicz:

- a)** $E(2X - 3Y)$,   **b)** EXY ,   **c)** $Var(\frac{3Y-X}{2})$.

Odp.: a) -14 , b) 2.5 , c) $5\frac{31}{48}$.

9. Czas sprawnej pracy pewnego urządzenia (liczony w dniach) ma rozkład normalny o parametrach $m = 50$ i $\sigma = 5$. Jaki powinien być okres gwarancji T aby na 90% urządzenie działało przynajmniej przez okres gwarancji? *Wskazówka:* Szukamy T , dla którego $P(X \geq T) \geq 0.90$.

Odp.: $T \leq 43$

10. Zakładamy, że rozkład płac pracowników w pewnej firmie jest normalny z wartością średnią $m = 3000$ oraz wariancją $\sigma^2 = 10^6$.

- a) Wybrano losowo jednego pracownika. Oblicz prawdopodobieństwo, że płaca wylosowanego pracownika zawiera się w przedziale od 2800zł do 3200zł.
- b) Wybrano losowo $n = 25$ pracowników. Wykorzystując tablice rozkładu normalnego, oblicz prawdopodobieństwo, że średnia płaca wylosowanych pracowników jest większa od 2800zł. *Wskazówka:* wykorzystaj fakt, że średnia płaca $\bar{X} = \frac{1}{n}(X_1 + \dots + X_n)$ ma rozkład $N(m, \sigma/\sqrt{n})$.

Odp.: a) 0.1586 b) 0.8413.